

	Комунальний заклад «КРИВОРИЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ» Дніпропетровської обласної ради СИЛАБУС
Освітній компонент	«Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій»
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	І5 Медсестринство Спеціалізація І5.01 Медсестринство
Галузь знань	Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	очна/денна очна/вечірня
Рік навчання / семестр	І курс/ І семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	3 кредити ECTS/ 90 год 8/36/46
Викладач	Акуліна Л.П.
E-mail	l.akulina@krmedkol.com
Консультації	Згідно графіку
Анотація до курсу	Освітній компонент «Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій» є невід'ємною частиною професійної підготовки бакалаврів медсестринства. Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців та керівників медсестринських служб системних знань і практичних навичок щодо використання сучасних методів діагностики, лікування та профілактики захворювань. Особливий акцент у програмі зроблено на специфіці роботи медичного персоналу в умовах сучасних клінічних викликів, опанування техніки виконання маніпуляцій в лікувально-профілактичних закладах різного профілю. Освітній компонент має професійно - практичну спрямованість для медичного працівника середньої ланки. Опанування курсу сприяє розвитку критичного мислення, вміння аналізувати небезпеки задля збереження свого життя та життя пацієнтів.
Мета та завдання курсу	<i>Метою</i> освітнього компоненту є набуття здобувачами освіти сучасних теоретичних знань, оволодіння основними термінами та поняттями дисципліни, формування практичних навичок і вмінь застосовувати знання під час професійної діяльності та в подальшому навчанні. <i>Основними завданнями дисципліни</i> є: Ознайомити здобувачів освіти із сучасними методами діагностики, лікування та профілактики захворювань. Зміст програми сформовано з урахуванням сучасних

досягнень науки та практики, передбачає інтеграцію знань, розвиток критичного та творчого мислення, здатності до самостійного аналізу і прийняття обґрунтованих рішень. Програма передбачає активізацію навчальної діяльності здобувачів освіти, сприяє їх саморозвитку та ефективному формуванню професійно-важливих компетентностей.

Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності І5 Медсестринство галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньо-професійного ступеня «бакалавр сестра медична»

Інтегральна: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

СК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

СК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності, інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі

	холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби. СК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. СК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.
Програмні результати навчання	ПРН 03. Планувати медсестринські втручання. ПРН 08. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму ПРН 09. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта. ПРН 11. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта. ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму. ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта до діагностичних та лікувальних процедур, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій. ПРН 21. Володіти українською мовою для розв'язання професійних задач.
Зміст курсу	
ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ	

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. робота
1	Вступ. Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій. Роль медичної сестри керівника - доказова медицина в Україні - пацієнт-орієнтований підхід до виконання мед сестринських маніпуляцій - безпека медичної сестри при виконанні мед сестринських маніпуляцій - документування мед сестринської діяльності	2	3 3 3 3
2	Оптимізація догляду за пацієнтом з метою профілактики ускладнень та профілактики пролежнів. - Оцінка стану пацієнта перед процедурою - Комунікація та інформована згода. - Профілактика пролежнів, використання сучасних засобів	2	3 3 3

3	Ін'єкційні маніпуляції. Використання шприців із захисними системами (безпечні шприці) - правильний вибір голки за довжиною та товщиною (шлях введення, вік, ІМТ пацієнта). - метод Z-track для внутрішньом'язових ін'єкцій. - альтернативні шляхи введення (інтрадермальний, підшкірний, інфузійний доступ із застосуванням катетерів). - УЗД-навігація при складному венозному доступі.	2	3 3 4 3
4	Сучасні підходи до спеціалізованої допомоги - Педіатрична допомога - Хірургічна допомога - Геріатрична допомога - Паліативна допомога	2	3 3 3 3
	Усього	8	46

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Вступ. Сучасні принципи медсестринських маніпуляцій. Роль медичної сестри у мультидисциплінарній команді.	4
2.	Сучасні можливості профілактики ВЛІ. Формування навичок безпечної роботи з пацієнтом	4
3.	Сучасні методи догляду за пацієнтом, профілактика ускладнень.	4
4.	Догляд за ранами та перев'язки.	4
5.	Опанування сучасними перев'язувальними матеріалами та методиками.	4
6.	Сучасні підходи до ін'єкційних маніпуляцій Венозний доступ та інфузійна терапія.	4
7.	Сучасне медсестринство в педіатрії. Інфузійні маніпуляції.	4
8.	Паліативна допомога та контроль симптомів	4
9.	Сучасні технології та симуляційний тренінг	4
	Всього	36

Пререквізити	Інтегрується з такими дисциплінами як Анатомія та фізіологія, Фармакологія та медична рецептура, Медичне право, Основи загальної психології, Основи медсестринства, Інформаційні технології в медсестринстві
Кореквізити	Медсестринство в педіатрії та неонатології, Медсестринство у внутрішній медицині, Медсестринство в акушерстві та гінекології. Репродуктивне здоров'я. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини.
Постреквізити	Клінічне медсестринство в педіатрії, Клінічне медсестринство у внутрішній медицині, Клінічне медсестринство в хірургії. Менеджмент та лідерство в медсестринстві.
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції,

	пояснення, бесіди, мультимедійний та відео супровід, участь у тренінгах з тактичної медицини. Самостійна робота передбачає опрацювання сучасних інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових і професійно-орієнтованих завдань, підготовку схем, таблиць та навчальних повідомлень.
Методи контролю	Усне та письмове опитування; тестовий контроль, демонстрація практичних навичок, презентація та захист симуляційного кейса за чек-листом, розв'язання ситуаційних та клініко - ситуаційних завдань, робота малими групами, контроль виконання самостійної роботи, самооцінювання та взаємооцінювання.
Види контролю	Тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану
Перелік практичних навичок та умінь	
1. Комунікація з пацієнтом та його родиною. 2. Ведення сучасної електронної документації, штрих-кодування лікарських засобів, робота з ЕСОЗ на робочих місцях в закладах ОЗ 3. Застосування елементів СОМ при вирішенні проблем пацієнта. 4. Обробка рук гігієнічна, хірургічна. 5. Обробка рук антисептиком на кожному етапі, утилізація відходів у контейнер Категорії В. 6. Використання ЗІЗ, одягання, безпечне зняття ЗІЗ. 7. Оцінка рани за концепцією TIME, підготовка інструментів для некректомії (асистування) та підібрати правильну інтерактивну пов'язку (гідрогель, альгінат чи гідроколоїд) відповідно до стану рани на муляжі. 8. Оцінка фаз ранового процесу, асептика під час перев'язки, обґрунтування вибору пов'язки. 9. Розрахунок доз анальгетиків за годинами (профілактика «проривного» болю); клінічне мислення для підбору нефармакологічних методів полегшення стану пацієнта. 10. Система тріажу (Triage): Розподіл пацієнтів за кольоровими зонами (червона, жовта, зелена) залежно від тяжкості стану, а не черговості прибуття. 11. Вміння забезпечити периферичний венозний доступ дітям різного віку, немовлятам. 12. Вміти застосувати стандартний план профілактики пролежнів. 13. Вміти застосувати менеджмент переміщення та позиціонування: правило зміни положення тіла. 14. Використовувати сучасні техніки переміщення пацієнтів (ергономіка для захисту спини медсестри та шкіри пацієнта) 15. Використовувати захисні засоби (креми-бар'єри, піни, плівки від мацерації при нетриманні). 16. Вміння провести первинний огляд пацієнта: ABCDE 17. Відпрацювання клінічних сценаріїв при пролежнях 18. Вміння застосовувати концепція TIME при догляді за ранами після втручання. 19. Вміти використовувати сучасні технології при накладанні: Гідрогелі (для сухого некрозу), гідроколоїди, альгінати (для ран з великою екссудацією), пов'язки з іонами срібла (для інфікованих ран). 20. Відпрацювання клінічних сценаріїв з технологією NPWT (Negative Pressure Wound Therapy) — вакуумна терапія ран. Принцип дії, монтаж вакуумної системи на рану. 21. Вміння забезпечити периферичний венозний доступ. 22. Вміти вибирати вени для забезпечення венозного доступу. 23. Орієнтуватися в кольоровому кодування ПВК.	

24. Вміти доглядати за ПВК, промивання ПВК.
25. Вміти правильно вибирати голки за довжиною та товщиною залежно від віку, ІМТ пацієнта.
26. Вміти розраховувати швидкість введення лікарських засобів.
27. Вміти проводити системну профілактику ускладнень.
28. Вміти вибирати вени для забезпечення венозного доступу.
29. Вміти проводити знеболення перед маніпуляцією постановки ПВК дитині.
30. Орієнтуватися в кольоровому кодування ПВК для дітей.
31. Вміти доглядати за ПВК, промивання ПВК.
32. Вміти розраховувати швидкість введення лікарських засобів, фактор педіатричної краплі.
33. Вміти проводити системну профілактику ускладнень.
34. Застосування перфузорів, волюметричних інфузоматів.
35. Володіти особливостями педіатричної комунікації.
36. Вміння комплексної оцінки та моніторингу хронічного болю у паліативних пацієнтів.
37. Вміти купірувати не больові симптоми (задишка, нудота, сухість у роті, закрепи, делірій).
38. Застосовувати елементи СОМ в паліативній медицині.
39. Вміти оцінити ступені болю у паліативного хворого.
40. Вміти комунікувати з пацієнтом та його родиною при повідомленні поганих новин або обговоренні прогнозу життя з родичами пацієнта

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Інфекційна безпека та організація діяльності медсестри в сучасних умовах.
2. Накази МОЗ України та локальні протоколи.
3. Епідеміологічний нагляд та інфекційний контроль.
4. Гігієна рук як основа безпеки.
5. Управління медичними відходами.
6. Інноваційні підходи до інвазивних та діагностичних маніпуляцій.
7. Сучасна ін'єкційна техніка. Безпека при роботі зі шприцями-автоматами, інфузоматами та перфузорами.
8. Катетеризація периферичних вен.
9. Технологія встановлення, догляду та промивання периферичного венозного катетера за допомогою сучасних закритих систем.
10. Вакуумні системи для забору крові. Правила та послідовність наповнення пробірок для запобігання гемолізу.
11. Медсестринський догляд за пацієнтами з центральним венозним катетером та портами для хіміотерапії.
12. Роль сімейно орієнтованої медицини в наданні медсестринської допомоги.
13. Комплексна оцінка та моніторинг хронічного болю у паліативних пацієнтів.
14. Особливості роботи медичної сестри в педіатричних стаціонарах.

Політика курсу

Опанування ОК «Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій» передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних зайнять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики та правил безпечної роботи. Самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Жодна форма порушення академічної доброчесності не приймається. Роботи здобувачів освіти повинні бути результатом самостійних, їх власних досліджень чи міркувань. Під час виконання письмових контрольних робіт, підсумкових робіт, тестування, користування зовнішніми джерелами заборонено. Явні ознаки академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Пропущені заняття та

невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці і деонтології

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Сучасні підходи до мед сестринських маніпуляцій» за ОПП «Сестринська справа» освітньо – професійний ступінь «бакалавр» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінюються повнота і усвідомленість теоретичних знань, правильність використання протоколів надання долікарської медичної допомоги у критичних станах, володіння компетентностями сформованими на суміжних дисциплінах і вміння застосовувати в критичних ситуаціях, дотримання правил етики та деонтології.

Порядок відпрацювання пропущених занять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених занять та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка «Відмінно» – повні, системні знання; вільне володіння термінологією; самостійне виконання практичних завдань згідно алгоритму та аналіз результатів.

Оцінка «Добре» – достатні знання; правильне виконання практичних завдань згідно алгоритму; окремі несуттєві неточності, які здобувач може виправити.

Оцінка «Задовільно» - базові знання; виконання практичних завдань згідно алгоритму із частковою допомогою викладача; наявність окремих суттєвих помилок.

Оцінка «Незадовільно» – фрагментарні знання; труднощі виконання практичних завдань згідно алгоритму; суттєві помилки під час виконання практичних завдань; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-70%	4
69-55%	3
<54%	2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту, практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		

60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Інформаційні ресурси

ОСНОВНА

1. Основи медсестринства: підручник/ В.М. Лісовий та ін./ за ред. К.М. Погосян. – 4-е вид., перероблене і доповн. К.; ВСВ «Медицина», 2026. - 447
2. Загальна практика – сімейна медицина: підручник. УЗ кн. Кн.1 Організація первинної медичної допомоги/ Л.В. Андріюк, Л.С. Бабінець, В.І. Величко та ін. ; за ред. д-ра мед наук, проф. Лілії Бабінець, -К. ВСВ «Медицина», 2023.- 447с.
1. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник/ О.С. Стасишин, ВВ Стасюк, І.М. Бандура, І.В. Вібла та ін.-6-е вид.-К. : ВСВ «Медицина», 2023. – 496с.
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1938-24#Text> Наказ МОЗ України 1827
3. «Загальна хірургія» (Підручник для студентів медичних ЗВО IV рівня акредитації) за ред. С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби, І. Д. Герича та ін. (3-є видання, перероблене та доповнене). К.; ВСВ «Медицина», 2018 рік
4. Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. — 5-е видання переробл і доповн. К.; ВСВ «Медицина», 2021. - 416.
5. «Медсестринство в педіатрії» (Підручник для коледжів та ЗВО) В. С. Тарасюк, Г. Г. Титаренко, І. В. Паламар та ін. / за ред. В. С. Тарасюка. 2-ге видання, ВСВ «Медицина» 2021 рік.-336с.

ДОДАТКОВА

1. Основи медсестринства: підручник/ В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник, - 3-е вид., переробл і доповн. К.; ВСВ «Медицина», 2018. -912с.
2. Стасишин О.С., Задорожний Р.В., Сінюгіна В.О. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навчальний посібник : 2-е видання. Київ: ВСВ «Медицина», 2021.-136с.
3. Протокол із надання екстреної медичної допомоги рівня розширеної підтримки життя (Advanced Life Support – ALS). навч. посіб. / за ред. Г. Г. Рощина. - Київ : Юстон, 2019. - 294 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Джерела інформації рекомендовані студентам:

- підручники у паперовому та електронному варіанті
- чинні накази МОЗ України

Наказ МОЗ України від 11.08. 2014 № 552 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Дезінфекція, передстерилізаційне очищення стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1067-14#Text>

Наказ МОЗ України від 03.08.2021 № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/ закладах надання соціальних послуг/ соціального захисту населення».

https://zakononline.ua/documents/show/502234_760886

Наказ МОЗ України від 16.12.2024 № 2103 "Про затвердження Порядку проведення екстреної постконтактної профілактики у працівників, які проводять тестування на ВІЛ або надають медичну допомогу..."

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-16-12-2024-2103>

Наказ МОЗ України від 03.07.2020 № 1510 «Про затвердження Порядку проведення епідеміологічного нагляду за дифтерією»

<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukraini-vid-03072020-1510->

Наказ МОЗ України від 31.10.2024 N 1827 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів""

<https://ips.ligazakon.net/document/MN029197>

Наказ МОЗ України від 08.05.2025 № 785 Про затвердження Державних санітарних норм та правил зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни в закладах охорони здоров'я.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0813-25#Text>

Наказ МОЗ України № 494 від 07.08.2015 Про деякі питання придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів закладах охорони здоров'я.

https://zakononline.ua/documents/show/368178_492922

Наказ МОЗ України № 148 від 17.03.2015 Інструкція щодо заповнення форми первинної облікової документації № 108-о «Журнал реєстрації аварій при наданні медичної допомоги ВІЛ-інфікованим особам та роботі з ВІЛ-інфікованим матеріалом».

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0378-15#Text>

Міністерство охорони здоров'я України

<http://moz.gov.ua>;

Всесвітня організація охорони здоров'я

<https://www.who.int/ukraine/uk/publications/9789241516822>

друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання;

Етичний кодекс медичної сестри України

<https://studfile.net/preview/9748745/page:3/>

Кримінальний кодекс України

http://www.0zd.ru/gosudarstvo_i_pravo/kriminalna_vidpovidalnist_medichnix.html

Медично-облікова документація

<http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>

Центр додаткової професійної освіти Інституту геронтології Національної академії медичних наук України

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL5BqEV9Zrujp16oEypHV4zEnTtaKunCoA>

Центр громадського здоров'я МОЗ України

<https://phc.org.ua/>

Цифрове видавництво Експертус Освіта

[<osvita-mail@oplatforma.com.ua>](mailto:osvita-mail@oplatforma.com.ua)

Журнал Головна медична сестра

Платформа Evopro

info@evopro.pro

Асоціація медичних сестер України[https://](https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/21685433/)

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/21685433/

ДУ Центр громадського здоров'я МОЗ України

https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details

Джерела доказової медицини

<https://moz.gov.ua/uk/dzherela-dokazovoyi-medicini>

Розглянуто та схвалено на засіданні випускової циклової комісії клінічних дисциплін
Протокол № 1 від «03» вересня 2026 р.
Голова ЦК Вікторія НЕЗНАМОВА
(прізвище, ім'я)